

Aktuelt om smittevern

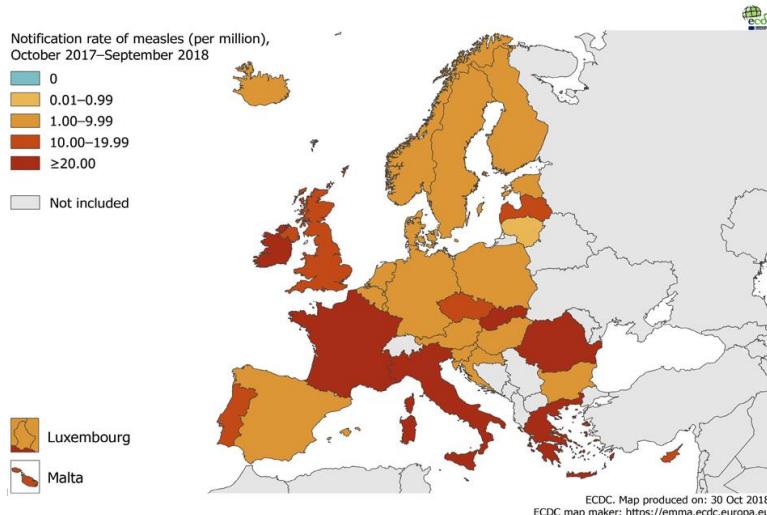
Preben Aavitsland på Smittevernkonferanse i Agder

13.11.2018

Meslinger

Meslinger langt fra utryddet i Europa

Over tusen tilfeller
okt 17 – sept 18:

Frankrike
Tyskland
Hellas
Italia
Romania
UK

Nyheter

Meslinger

- Allmennfarlig smittsom sykdom (også rubella) fra 24. oktober 2018
- Vedvarende svært høy vaksinasjonsdekning i Norge
- Benytt anledning til ekstra MMR-vaksinasjon
 - Uvaksinert helsepersonell
 - Innvandrere
 - Tidligere nekttere
 - Nybakte mødre som ikke er immune mot rubella
 - MMR-vaksine kan rekHIReres gratis fra Folkehelseinstituttet
 - Fastlegene kan ha et lager på kontoret
 - Ikke farlig å vaksinere folk som er immune fra før

FHI -

HPV-infeksjon

HPV-vaksinasjon

Vaksiner og doser

- Barnevaksinasjonsprogrammet
 - Jenter i 7. klasse fra 2009-10
 - Gutter i 7. klasse fra 2018-19
 - Skifte fra Gardasil til Cervarix fra 2017-18
 - Skifte fra tre til to doser – 0-6 måneder
- Opphentingsprogrammet
 - Kvinner født i 1991 og seinere
 - Cervarix tre doser – 0-1-6 måneder
 - Første dose må gis i 2018
- Ingen maks-lengde mellom to doser

VIKTIG MELDING!

HPV kan føre til livmorhalskreft

HPV er et seksuelt overført virus. 70% av seksuelt aktive blir smittet av HPV, og oftest i ung alder. For beskyttelse, ta vaksinen!

Det er nå det skjer! Få HPV-vaksinen gratis her:

Hvor god beskyttelse?

HPV-vaksinasjon av jenter i 7. klasse

- Infeksjon med visse HPV-typer → celleforandringer → kreft etter mange år
- Sammenlikning av HPV-infeksjonsprevalens blant 17-årige jenter fra før og etter innføringen

Kullet før vaksinasjon	Kullet etter vaksinasjon	HPV-typer	Beskyttelse
Alle	Alle	Alle	42 %
Alle	Alle	De som er i vaksinen	81 %
Uvaksinerte	Vaksinerte	De som er i vaksinen	90 %
Alle	Uvaksinerte	De som er i vaksinen	54 %
Alle	Alle	Ikke i vaksinen	68 %

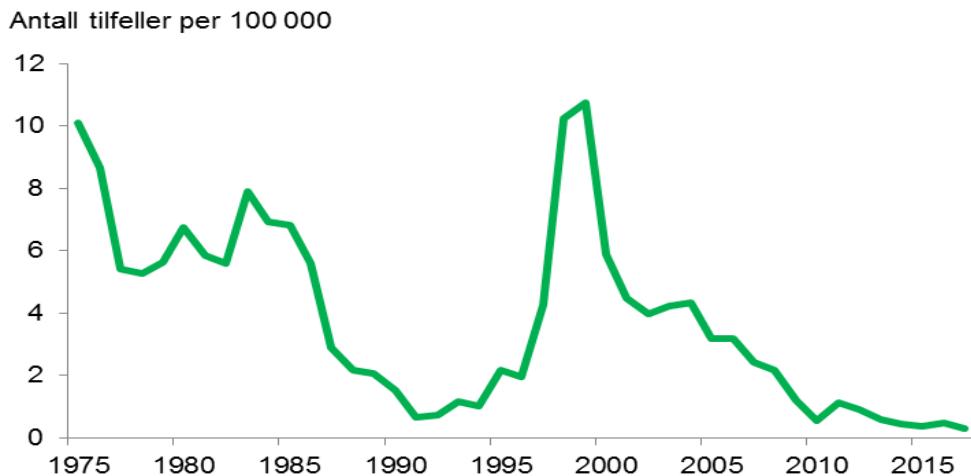
FHI -

Feiring B et al. J
Infect Dis 2018;
218: 1900-10.

Hepatitt B

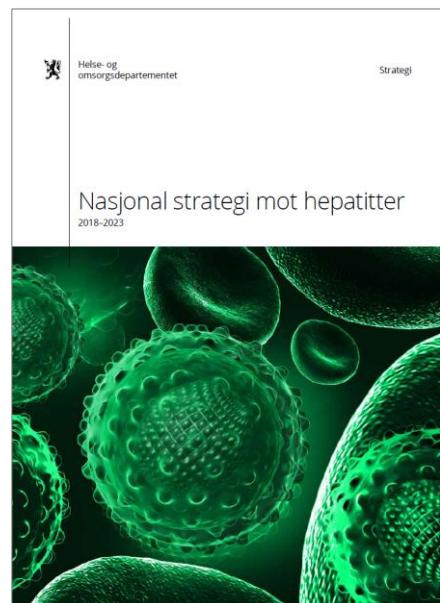
Akutt hepatitt B i Norge 1975-2017

Viktige tiltak

Hepatitt B

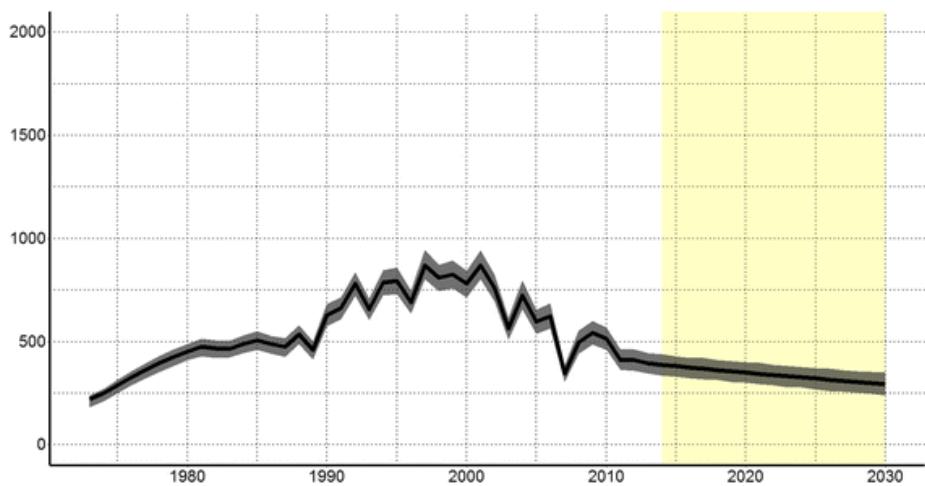
- Nytt: Hepatitt B-vaksine i barnevaksinasjonsprogrammet
- Nytt: Hepatitt B-testing tilbys alle gravide
- Forebygge smitte – brukerutstyr og injeksjonshygiene
- Vaksinere stoffmisbrukere, sex-arbeidere og menn som har sex med menn
- Tilby testing av innvandrere

FHI -

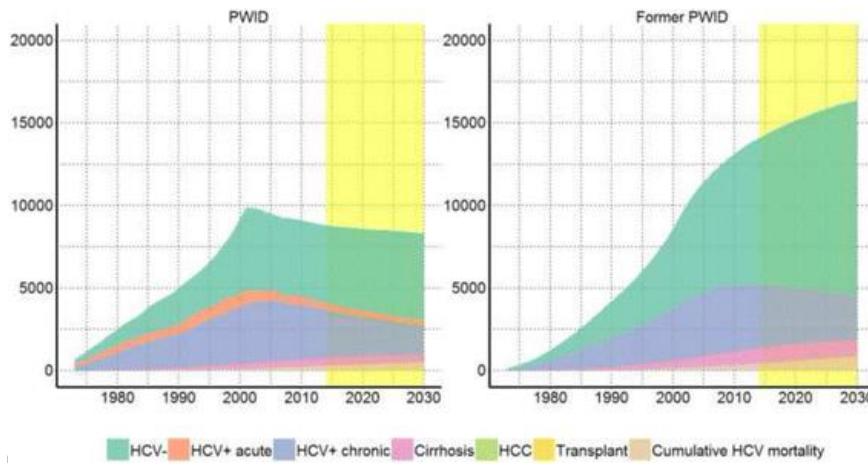
Hepatitt C

Nye tilfeller av hepatitt C i Norge (beregnet)

Meijerink H et al.
BMC Infect Dis.
2017; 17: 541.

Prevalens av ulike stadier med dagens innsats

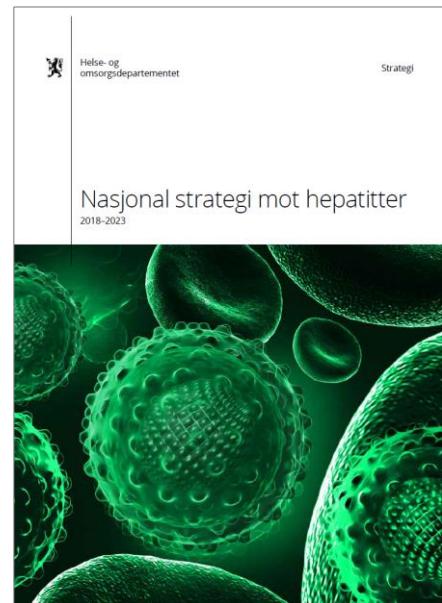

Meijerink H et al.
BMC Infect Dis.
2017; 17: 541.

Viktige tiltak

Hepatitt C

- Forebygge smitte – brukerutstyr og injeksjonshygiene
- Finne de smittede – stoffmisbrukere og tidligere stoffmisbrukere!
- Henvise de smittede – samarbeid med sykehuset!
- Følge opp behandlingen av de smittede
- Forebygge resmitte
- Forbedre overvåkingen - FHI

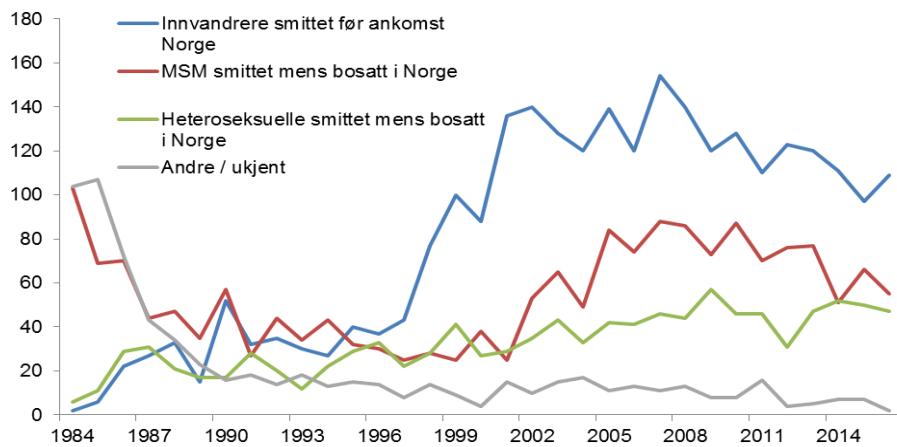

FHI -

HIV-infeksjon

HIV-infeksjon i Norge 1984-2017

Antall meldte tilfeller

Internasjonalisering av HIV-epidemien blant homofile menn i Norge

Herkomst	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Født i Norge	74	59	72	59	55	70	51	51	53	36	46	35
Innvandrer smittet før ankomst Norge	6	3	5	2	12	10	6	22	30	19	21	33
Innvandrer smittet etter ankomst Norge	10	15	16	27	18	17	19	25	24	15	20	20
Total	90	77	93	88	85	97	76	98	107	70	87	88

FHI -

Smitteverntiltak mot HIV-infeksjon

Tilgjengelige smitteverntiltak mot seksuelt overførbare infeksjoner			
Redusere smittsomheten ved samleier	Redusere hyppigheten av kontakt mellom smittsomme og mottakelige personer	Forkorte varigheten av smittsom periode	Redusere andelen smittemottakelige
Kondom	Færre partnerbytter	Antimikrobiell behandling	Preeksponeringsprofylakse (PREP) Vaksinasjon

FHI -

Gonoré

Gonoré i Norge siste hundre år

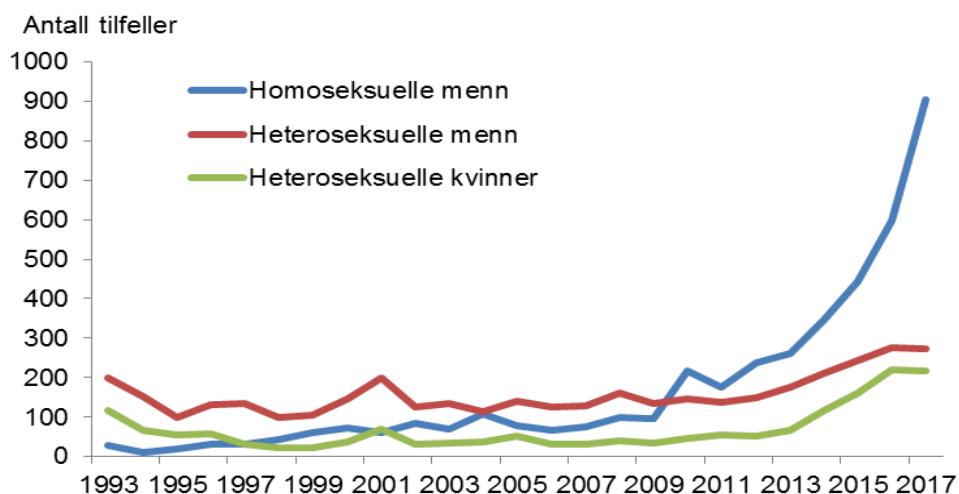

Smitteverntiltak mot gonoré

Tilgjengelige smitteverntiltak mot seksuelt overførbare infeksjoner			
Redusere smittsomheten ved samleier	Redusere hyppigheten av kontakt mellom smittsomme og mottakelige personer	Forkorte varigheten av smittsom periode	Redusere andelen smittemottakelige
Kondom	Færre partnerbytter	Antimikrobiell behandling	Preeksponeringsprofylakse Vaksinasjon

FHI -

Gonoré i Norge 1993-2017

Bekjempingen

Gonoré

- Økning kan forventes i alle grupper, særlig menn som har sex med menn
- Med NAAT finnes flere tilfeller; dyrkning nødvendig for resistensbestemmelse
- Indikasjon for testing er fortsatt:
 - Symptomer
 - Smitteoppsporing
 - Særlig risikoatferd (obs gravide og deres partnere)
- Tidlig diagnostikk og effektiv behandling (ceftriaxon 500 mg i.m **pluss** azitromycin 1,5 g p.o. som engangsdose)
- Nøye smitteoppsporing ved hvert tilfelle

FHI -

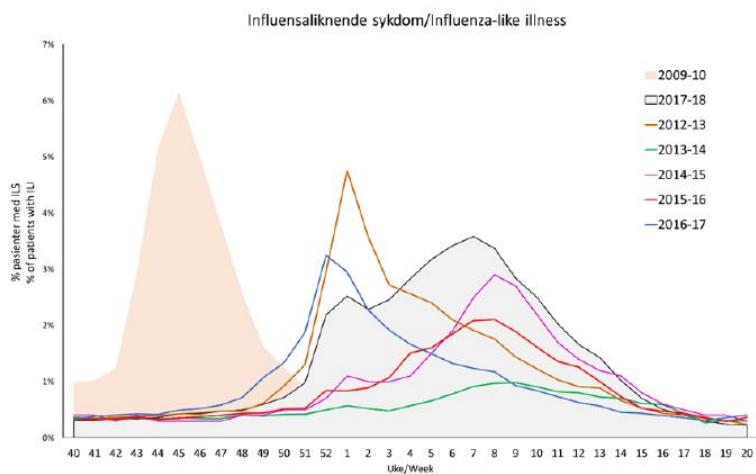

Influensa

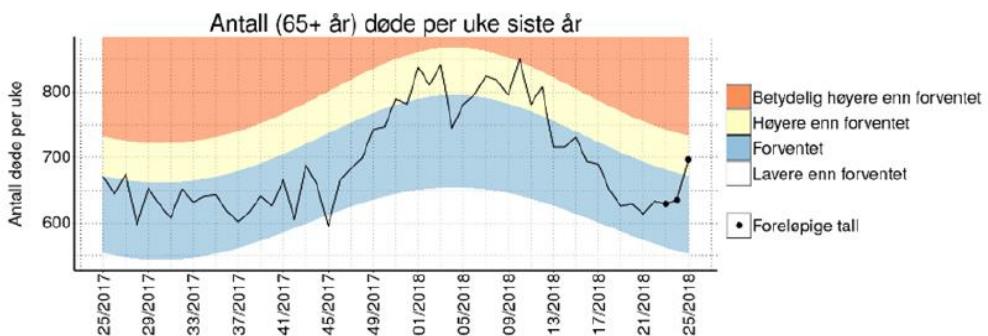
Forrige sesong

Influensa

- B/Yamagata dominerte
- Mindre bra vaksinebeskyttelse
- 7600 innlagt
- 400 på intensiv
- Eldre rammet

Overdødelighet i sesongen

FHI -

Vaksinasjon

Influensa

- Bruken av influensavaksine øker betydelig for hvert år – sist sesong 637 000 tusen vaksinerte
- Vi prioriterer kronisk syke, gravide og helsepersonell
- Årets vaksine inneholder
 - A/H1N1/Michigan (pdm09-liknende)
 - A/H3N2/Singapore
 - B/Maryland (Colorado-liknende)
- November er den beste vaksinasjonsmåneden – beskyttelsen avtar ganske raskt
- **Vi vil gjerne høre deres erfaringer og forslag til forbedringer!**

Vaksinebefalinger influensasesongen 2018-2019

Nær 1,6 million mennesker i Norge tilhører grupper med økt risiko for komplikasjoner av influensa. Disse anbefales influensavaksine.

PUBLISERT 27.08.2013 OPPDATERET 19.09.2018

ENGLISH VERSION
About the seasonal influenza vaccine 2018/2019

RELATERTE SAKSER
Influensavaksine - veileder for helsepersonell
Prøver og priser
Kunnskapsområdet for influensavaksinasjon - veileder for helsepersonell
Forhandlertilgang av sesonginfluensavaksine 2018/2019 til anbefalte målgrupper

FHI -

MENY Influensa • Influensavaksine

Influensavaksine

Temaside for informasjon, nyheter og oppdaterte råd om den årlige influensavaksinen.

Kontakt oss om emnet / få nyhetsbrev →

Nyhett

Har du tatt influensavaksine?

Denne veka får alle mellom 65 og 80 år ein SMS frå statstilfeld Michaleon om

Abonnér på ukerapporten

HOLD DEG OPPDATERT

- Folkehelseinstituttet
- Folkehelseinstituttet
- Folkehelseinstituttet
- Folkehelseinstituttet
- RSS
- Nyhetsvarsel

Nyhetsvarsel fra Folkehelseinstituttet

Meld deg på via skjemaet nedenfor for å motta varsel om nytt innhold fra Folkehelseinstituttet. Tjenesten er gratis.

PUBLISERT 09.06.2016

Velg hvilke nyhetsvarslere du ønsker å motta fra listen. Se nederst på siden for informasjon om de enkelte nyhetsvarslene. Vi bruker MailChimp som databehandler, og bruker e-postadressen du registrerer deg med her kun til å distribuere nyhetsvarslene. Les mer om personvern på [fhi.no](#).

E-postadresse

Velg nyhetsvarsel

- Siste nytt - alle nyheter fra FHI
- Statistikk og data fra FHI (nrk, Folkehelseprofiler og Folkehelse i kommunen)
- Den norske mor-og-barn-undersøkelsen (MoBa)
- Influensa
- Avløftet og kommissjonert forskning, brukererfaringer, m.m.
- Levevaner (alkohol, rusmidler, kosthold, m.m.)
- Miljø (inneklima, luftforurensninger, driftsaktivitet, m.m.)
- Psykisk og fysisk helse (psykiske ideleser, folkesykkdommer, graviditet, m.m.)
- Skadedyr (lus, flått, skadedyrbekjempelse, m.m.)
- Smittesvern (matsmitte, smittesvern i helsetjenesten, reiserid, m.m.)
- Vaksine
- Internasjonalt arbeid

[Abonnér på valgte nyhetsvarslene](#)

FHI -

**Influensasesongen 2018 - 2019
UKERAPPORT INFLUENSA
Uke 44 + 2018**

Fortsatt lav influensaaktivitet

Overvåkingen fra uke 44 viser at forekomsten av influensasignende sykdom også denne uken er svært låg. Dette betyr at sesongens influensabrudd ikke er nå i gang. Det er forsatt få tilfeller av laboratoriebevirket influenza, men det er en liten økning sist uke og flere typer og subtyper/linjer er viruset i området. Det er en økning av influenza A poste, men det er endvidre tredje så mange noe om hvilke virus som vil prege sesongen 2018/19.

Klinisk- og virologisk overvåking
e-post: influs@fhi.no

Medisinalvendelser
Telefon: 21 07 3100
Folkehelseinstituttets influensa-sider:
www.fhi.no/influs

Tabel 1: Status og utvikling i de ulike overvåkningsystemene

Opprinnelsesystem	Uke 44	Status og utvikling
Influensasignende sykdom	0,3% av legionsultspersonene i primærhelsetjenesten	Svoart av innstrett stabilt
Innleide med influensasignende sykdom*	2 innleide pasienter, alle med påvist influenza A	Meget lit. stabilt
Totalt for hele landet	15	Stabilt
Meldesognsregister Meldesoker	Arealtemperatur: 23,2°C Andel positive prøver: 2,3%. Totalt 40 positive prøver. + 21 hemmelige	Lavt
Fyringsprøver	For å fyresprøver, influensasignende sykdom	Meget lit., øende
Fyringsprøver	For å fyresprøver, influensasignende sykdom	Lavt

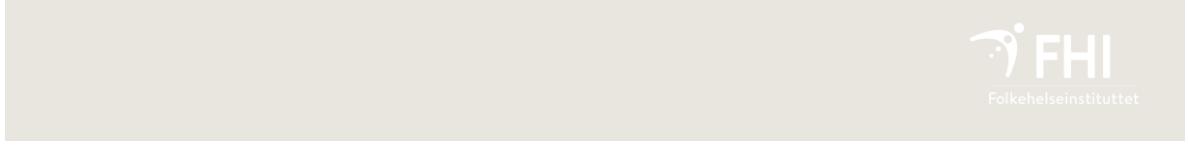
*Overvåkingen inkluderer med influensasignende sykdom ca. 60% av Norges befolkning.

Om rapporten
Folkehelseinstituttets ukentlige influensareport gir oversikt over de forekomstene og overvåkingen i Norge, samt fra internasjonal influensavervning. Rapporten publiseres på torsdager og dekker uken fra 7.

Informasjon om overvåkingen
Mer informasjon om de ulike [overvåkningsstasjonene](#) for influenza finnes på [folkehelseinstituttets temaportal om influenza](#).
Ukesrapporten fra sesongen 2017/18 finnes [her](#).
Rapport om oppsummeringen sesongen 2017/18 finnes [her](#).

Overvåking av influensasignende sykdom
I uke 44/2018 fikk 0,3 % av dem som gikk til legen diagnostisert influensasignende sykdom (ILS) (Figur 1). Dette indikerer svært låg influensaktivitet (Figur 2).

Uke 44 + 2018

Voksenvaksinasjonsprogram

Forslag levert departementet

Voksenvaksinasjonsprogram

- Hvilke vaksiner til hvem?

- Influensavaksine – som i dag
- Pneumokokkvakse – som i dag
- Meslinge-kusma-rubellavaksine (MMR) – til dem som mangler
- Difteri-tetanus-kikhøste-polio-vaksine (DTP-polio) – hvert tiende år

- Hvem vaksinerer?

- Kommunene administrerer og bestemmer: helsestasjon, vaksinasjonskontor, fastleger, private

- Hvem betaler?

- Staten ved FHI betaler vaksinene
- Publikum betaler vaksinering til fast pris (150 kroner)
- Hvem vaksinerer?
- Hvem betaler vaksinene og vaksineringen?

FHI -

Endringsforslag til smittevernloven

Høring om endringer

Smittevernloven

- Bakgrunn

- Erfaringer fra 2009-pandemien
- Prosjektet Smittevern i kommunene

- Høringsnotat: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horingsnotat-om-endringer-i-smittevernloven/id2609000/>

- Alle kommuner invitert til høringen
- Høringsfrist 23. november 2018
- Deretter proposisjon til Stortinget til våren
- Folkehelseinstituttet vil avgjøre høringsuttalelse

FHI -

Regionale helseforetak

Departementets forslag

- § 7-3. Det regionale helseforetakets ~~sansvar~~

- «Det regionale helseforetaket skal sørge for at befolkningen i helseregionen med hensyn til smittsom sykdom er sikret nødvendig spesialistundersøkelse, laboratorieundersøkelse, poliklinisk behandling og sykehusbehandling, forsvarlig isolering i sykehus, og annen spesialisthelsetjeneste.
- Det regionale helseforetaket skal utarbeide en plan om det regionale helseforetakets tiltak og tjenester for å forebygge smittsomme sykdommer eller motvirke at de blir overført i helseregionen.
- Det regionale helseforetaket skal sørge for at det finnes et regionalt kompetansecenter i smittevern i helsetjenesten. Departementet kan i forskrift gi bestemmelser om senterets oppgaver.
- Det regionale helseforetaket skal utpeke en sykehuslege som kan gjøre vedtak etter §§ 4-2 og 5-8 sammen med kommunelegen.»

FHI -

Folkehelseinstituttet

Departementets forslag

- **§ 7-9. Folkehelseinstituttet**

- Folkehelseinstituttet er statens smitteverninstiutt. Folkehelseinstituttet skal overvåke den nasjonale og delta i overvåkingen av den internasjonale epidemiologiske situasjonen, utføre helseanalyser, drive forskning på smittevernområdet og sikre nødvendig vaksineforsyning og vaksineberedskap, herunder egen vaksineproduksjon og kan behandle helseopplysninger og andre personopplysninger som er nødvendig for å gjennomføre disse oppgavene.
- Folkehelseinstituttet skal gi faglig bistand, råd, veiledning og informasjon til kommunale, fylkeskommunale og statlige institusjoner, helsepersonell og befolkningen om smittsomme sykdommer, smittevern og valg av smitteverntiltak, herunder i forbindelse med:
 - a. samordning, oppklaring og kontroll av utbrudd av smittsom sykdom i og utenfor helseinstitusjoner,
 - b. antimikrobiell resistensutvikling,
 - c. relevante laboratorieundersøkelser innenfor områdene medisinsk mikrobiologi, infeksjonsimmunologi og entomologi og
 - d. skadedyrbekjempelse og entomologi.

FHI -

Helsedirektoratet

Departementets forslag

- **§ 7-10. Helsedirektoratets oppgaver**

- Helsedirektoratet skal gjennom råd, veiledning, opplysning og vedtak etter loven her skal Helsedirektoratet medvirke til at befolkningens behov for tjenester og tiltak blir dekket i forbindelse med smittsomme sykdommer. Helsedirektoratet skal basere dette på kunnskap fra Folkehelseinstituttet.
- Når det er nødvendig for å sikre et effektivt og forsvarlig smittevern, kan Helsedirektoratet kan bestemme at kommuner, fylkeskommuner eller statlige institusjoner skal organisere eller utføre nærmere bestemte tjenester eller tiltak, samarbeide, eller følge nærmere bestemte retningslinjer når det er nødvendig for å sikre et effektivt og forsvarlig smittevern.
- På tilsvarende måte som etter foregående ledd kan Helsedirektoratet pålegge helsepersonell å følge nærmere bestemte faglige retningslinjer.

FHI -

Takk for oppmerksomheten